

Valtiovarainministeriö
Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
Tietohallintoneuvos Timo Nuutinen

Muistio
26.1.2023

Turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnan asettaminen

Tausta

Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015), jäljempänä *TUVE-laki*, 14 §:ssä säädetään turvallisuusverkkotoiminnan yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta. Valtiovarainministeriölle on säädetty vastuu turvallisuusverkkotoiminnan yleishallinnollisesta, strategisesta, taloudellisesta ja tieto- ja viestintäteknisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta ja valvonnasta. TUVE-lain 17 §:ssä säädetään turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnasta, jonka tehtävänä on toimia valtiovarainministeriön tukena 14 §:ssä tarkoitetussa ohjauksessa ja valvonnassa ja jonka valtioneuvosto asettaa määrääjäksi. Säädöksen mukaisesti neuvottelukuntaa johtaa valtiovarainministeriö, jonka lisäksi siinä ovat edustettuina ainakin valtioneuvoston kanslia, ulkoministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, puolustusvoimat, Huoltovarmuuskeskus sekä Suomen Kuntaliitto ry.

Valtioneuvoston asetuksella (1109/2015) on tarkennettu neuvottelukunnan tehtäviä valtiovarainministeriön ohjaustoimivaltaan kuuluvien määräysten, päätösten, suositusten tai lausuntojen valmistelussa. Asetuksen mukaisesti valtiovarainministeriön on kuultava turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukuntaa ainakin ennen seuraavia asioita koskevien määräysten, päätösten tai suositusten antamista: 1) turvallisuusverkkotoiminnan strategiset tavoitteet ja rahoitus sekä palvelutuottajien perimät maksut; 2) palvelutuottajia koskevat palvelun laatu-, turvallisuus-, valmius-, varautumis- ja jatkuvuusvaatimukset; 3) turvallisuusverkon palvelutuotannon järjestäminen ja sen kehittäminen; 4) turvallisuusverkon palvelujen varautumisen ja turvallisuuden järjestäminen ja ylläpito; 5) uuden turvallisuusverkkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun turvallisuusverkon käyttäjän hyväksyminen; 6) 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu turvallisuusverkon palvelun käyttöönottoon hyväksyminen; 7) 11 §:n 2–4 momentissa tarkoitettujen turvallisuusverkon käyttöä sekä turvallisuusverkkoon liittämistä koskevien vaatimusten täytyminen, jos asia on siirretty valtiovarainministeriön käsiteltäväksi; 8) palvelutuottajan alihankinnan laajuus ja alihankinnan käytön edellytykset; 9) turvallisuusverkon palvelujen tuotannon ja käytön ensisijaisuus-, kiireellisyys- ja muu tarkeysmäärittely, jollei asian kiireellisyys edellytä välittömiä toimenpiteitä.

Ehdotus ja sen perustelut

Turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi ehdotetaan nimitettäväksi valtiovarainministeriön edustajat. Lisäksi neuvottelukuntaan ehdotetaan nimitettäväksi yhdeksän varsinaista jäsentä ja kahdeksan varahenkilöä. Ehdotetut varsinaiset jäsenet ja varajäsenet edustavat valtioneuvoston kansliaa, ulkoministeriötä, sisäministeriötä, puolustusministeriötä, liikenne- ja viestintäministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä, Puolustusvoimia sekä Huoltovarmuuskeskusta. Suomen Kuntaliitto ry ilmoitti, että se ei aseta edustajaa neuvottelukuntaan, koska pelastustoimen ja ensihoidon palvelun kunnalliset tehtävät siirtyivät Hyvinvointialueille 1.1.2023.

Lisäksi ehdotetaan, että asettamispäätöksellä nimettävien jäsenten lisäksi neuvottelukunta voisi kutsua neuvottelukuntaan asiantuntijoita sekä asettaa toimintaansa tukevia, valmistelevia alaryhmiä. Neuvottelukunta kuulisi asiantuntijoita esimerkiksi eri toimialoja koskeissa kysymyksissä.

Neuvottelukunta ehdotetaan asetettavaksi toimikaudeksi 1.2.2023 – 31.1.2025.

Neuvottelukunnan jäsenelle asetettiin valtiovarainministeriön nimeämispöytäkirjassa vaatimus, jonka mukaan neuvottelukunnan jäsenellä odotetaan lähtökohdallisesti olevan riittävät tiedot ja etukäteen varmistettu toimivalta ottaa kantaa neuvottelukunnassa käsiteltäviin asioihin edustamansa hallinnonalan, organisaation tai toimialan puolesta. Neuvottelukunnan jäsenillä tulee olla laaja-alainen näkemys edustamansa hallinnonalan, organisaation ja erityisesti tietotoimialan (Tietohallinto ja tiedonhallinta) toiminnasta ja toiminnan asettamista vaatimuksista turvallisuusverkkotoiminnalle. Neuvottelukunnan varsinaisen jäsenen toivotaan olevan vähintään osastopäällikkö, toimialajohtaja, yksikönpäällikkö tai muu johto- tai päällikötason henkilö, jonka vastuualueeseen kuuluisi osaltaan jokin tai jotkut seuraavista toiminnoista: Toiminnan tai palvelujen kehittäminen tieto- ja viestintätekniikkaa hyväksikäyttäen, ICT-varautumiseen liittyvät tehtävät, kyber- ja tietoturvallisuuden hallintaan liittyvät tehtävät, digitalisaatio, sähköiset palvelut tai edellä mainittuihin liittyvä lainsäädäntö tai rahoitus.

Lain naisten ja miesten ja välisestä tasa-arvosta (609/1986) 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Nimeämispöytäkirjassa organisaatioita pyydettiin mahdollisuuksien mukaan ehdottamaan nimeämispöytäkirjan vaatimukset täyttäviä sekä nais- että miesjäseniä. Tahoilla ei ollut esittää vaatimukset täyttäviä naisjäseniä. Tämän vuoksi kiintiövaatimuksesta poikkeamiselle on lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy.

Toimivalta

Valtioneuvoston toimivalta asettaa turvallisuusverkon neuvottelukunta perustuu julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) 17 §:ään sekä valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 20 kohtaan.